

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 9C/142/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3815205454
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beata Gešvantnerová
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2015:3815205454.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza samosudcom JUDr. Beatou Gešvantnerovou v právnej veci navrhovateľa TELERVIS PLUS, a.s., IČO: 35717769, Bratislava, Staré Grunty 7, zast. JUDr. Alan Strelák, advokát so sídlom Bratislava, Na vřšku 12, proti odporcovi M. O., nar. XX.X.XXXX, bytom I., O. XXX/XX, o zaplatenie 828,35 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi sumu vo výške 542,35 eur s úrokom z omeškania vo výške 8,75% ročne zo sumy 542,35 eur od 3.4.2013 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Vo zvyšnej časti súd návrh z a m i e t a .

Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi trovy konania 64,86 eur na účet jeho právneho zástupcu.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ návrhom podaným 13.4.2015 uplatnil voči odporcovi nárok na zaplatenie 828,35 eur s úrokom z omeškania 8,75 % ročne zo sumy 828,35 eur od 3.4.2013 do zaplatenia, zmluvnú pokutu 138,6 eur a trovy konania. Uviedol, že dňa 23.8.2012 uzavreli účastníci zmluvu o spotrebiteľskom úvere na čiastku 700,- eur za odplatu 266,- eur. Zmluvou sa dlžník zaviazal celkovú čiastku 966,- eur zaplatiť v 13 mesačných splátkach, a to v prvých 3 splátkach po 3,5 eurá a ďalej v pravidelných 10-tich mesačných splátkach po 95,55 eur. Prevzatie finančnej hotovosti potvrdil odporca podpisom zmluvy. Prvá splátka bola splatná 10.ty deň po uzavretí zmluvy a každá ďalšia 30.-ty deň po zaplatení predchádzajúcej splátky. Odporca celkom zaplatil 137,65 eur s tým, že posledná suma 20 eur bola uhradená 20.1.2014. Keďže odporca neplnil riadne a včas splátky, navrhovateľ mu oznámil stratu výhody splátok a upozornil na uplatnenie práva podľa § 53 odst. 8 Občianskeho zákonníka. V predžalobnej upomienke zo 28.2.2013 upozornil odporcu na uplatnenie práva žiadať zaplatenie celej pohľadávky. V oznámení zo dňa 22.8.2013 mu oznámil, že celý dlh vrátane nesplatennej časti úveru a odplaty sa stal splatným k 2.4.2013. Po zosplatení bola odporcom uhradená suma 70 eur. V zmysle bodu 3 Obchodných podmienok uplatňuje aj dojednanú zmluvnú pokutu vo výške 3,30 % z istiny úveru za každý začatý kalendárny mesiac omeškania až do zaplatenia. Zmluvnú pokutu si uplatňuje od okamihu omeškania s každou splátkou. Keďže istina je 700 eur, dohodnutá zmluvná pokuta je mesačne 23,10 eur za každý začatý mesiac omeškania. V zmysle § 3 a Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. si navrhovateľ uplatňuje úhradu zmluvnej pokuty až do dosiahnutia maximálnej prípustnej hranice podľa citovaného nariadenia. Po dosiahnutí tejto výšky si uplatňuje úhradu zákonného úroku z omeškania v zmysle § 3a ods. 3 nariadenia.

Odporcovi bol doručený návrh na začatie konania s výzvou na vyjadrenie, pričom sa k návrhu nevyjadril, preto súd prejednal a rozhodol vec bez nariadenia pojednávania, keďže išlo o drobný spor.

Súd sa oboznámil s listinnými dôkazmi, a to zmluvou o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX, predžalobnou upomienkou - výzvou k úhrade zo 28.2.2013, oznámením o zosplatnení záväzku z 2.4.2013, na základe čoho zistil tento skutkový stav:

Dňa 23.8.2012 uzavreli účastníci zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX, na základe ktorej pri podpise zmluvy veriteľ poskytol odporcovi hotovostný úver vo výške 700,- eur za úrok 20 % z istiny pri úvere poskytnutom na 13 mesiacov, vo výške 14 % pri úvere na 7 mesiacov. Za poskytnutie úveru si veriteľ účtuje odmenu 18 % z istiny pri úvere poskytnutom na 13 mesiacov a vo výške 5 % pri úvere poskytnutom na 7 mesiacov. Priemerná RPMN činí pri splatnosti 13 mesiacov 45,6%. Dlížník prevzatie istiny potvrdil svojim podpisom na zmluve.

Dlížník sa zaviazal uhradiť veriteľovi úver 700 eur v 13 mesačných splátkach, a to v prvých troch mesačných splátkach vo výške 3,5 eur a ďalej v pravidelných rovnomerných 10 mesačných splátkach vo výške 95,55 eur, pričom prvá splátka je splatná 10.deň po uzavretí zmluvy a každá ďalšia splátka až do úplného splatenia je splatná 30.deň po splatnosti predchádzajúcej splátky. Priemerná RPMN bola určená 45,6 %. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú aj obchodné podmienky, ktoré tvoria prílohu tejto zmluvy a s ktorými sa odporca oboznámil. Zmluva bola podpísaná oboma zmluvnými stranami dňa 23.8.2012.

Predžalobnou upomienkou z 28.2.2013 - výzvou k úhrade dlžnej sumy vyzýval navrhovateľ odporcu k úhrade omeškaných splátok 229,5 eur, a to do 5 dní od obdržania výzvy s tým, že ak úhrade nedôjde, stáva sa splatný celý úver.

Oznámením o zosplatnení záväzku z 22.8.2013 oznamoval navrhovateľ odporcovi, že ku dňu 2.4.2013 sa zosplatnil celý úver, pričom dlh predstavuje 828,35 eur so zmluvnou pokutou 3,3 % z istiny za každý začatý mesiac omeškania, teda sumy 115,5 eur.

Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 písm. d/ citovaného zákona zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 2 písm. j/ citovaného zákona úrokovou sadzbou spotrebiteľského úveru úroková sadzba vyjadrená ako fixné alebo variabilné percento, ktoré sa na ročnom základe uplatňuje z výšky čerpaného spotrebiteľského úveru.

Podľa § 9 ods. 2 písm. f/ i/ j/ a k/ citovaného zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať:

f/ dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, i/úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j/ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov

k/výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplatením zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

Podľa § 11 ods. 1 citovaného zákona poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1,
- b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Uzavretú zmluvu o úvere súd považoval za zmluvu spotrebiteľskú, keďže navrhovateľ ako právnická osoba poskytol v rámci svojho podnikania úver odporcovi ako fyzickej osobe, ktorá nekonala v rámci predmetu svojho povolania alebo podnikania. Z formy a obsahu zmluvy je zrejmé, že a jedná o tzv. „formulárovú“ zmluvu, ktorej predtlač formulára má navrhovateľ už pripravenú a dopisuje do nej iba konkrétne údaje týkajúce sa dlžníka, ktorý obsah tejto zmluvy žiadnym podstatným spôsobom neovplyvňuje /viď napríklad splácanie úveru buď len v 13 alebo 7 mesačných splátkach a podobne/. Spotrebiteľská zmluva nesmie obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a pokiaľ zmluva obsahuje takéto neprijateľné podmienky sú neplatné. Súd pristúpil k skúmaniu jednotlivých obsahových náležitostí zmluvy a zistil, že zmluva neobsahuje údaj o konečnej splatnosti úveru, ktorý údaj slúži spotrebiteľovi, aby bol informovaný v akých termínoch, kedy a v akej výške a ako dlho je povinný si plniť svoje povinnosti. Uvedené nemôže plniť údaj o výške splátky a počte splátok. Konečná splatnosť musí byť určená konkrétne časovým údajom, aby si mohol spotrebiteľ už na začiatku urobiť obraz o dĺžke trvania úveru, a tým zvoliť aj najvhodnejšiu voľbu medzi viacerými úverovými produktmi. Ďalej súd zistil, že v zmluve nebola jasne a určite vymedzená sadzba úroku, od ktorého sa mali odvíjať jednotlivé splátky. Bola len uvedená výška úroku 20 % pri úvere na 13 mesiacov, pričom celá suma budúcich úrokov má predstavovať sumu 266,-eur, ktorá suma bola označená aj ako odmena za poskytnutie úveru. Uvedeným spôsobom sa obchádza obsahová náležitosť zmluvy v zmysle § 2 písm. j/ a § 9 ods. 2 písm. i/ citovaného zákona, pričom úroková sadzba by mala byť stanovená predovšetkým ako ročná úroková sadzba. Navrhovateľ síce uvádza úrokovú sadzbu 20 %, ale rovnako si uplatňuje odmenu za poskytnutie úveru, čo účelovo plní funkciu odplaty, pričom táto odmena má predstavovať 18 % z istiny. Odmena nie je uvedená konkrétnou sumou. Zákonom stanovené členenie a uvedenie jednotlivých zložiek úveru nie je svojvoľné, ale predstavujú prehľadné vymedzenie povinnosti dlžníka tak, aby sa dokázal zorientovať v ponuke, a aby zároveň nebolo možné, aby si veriteľ voči dlžníkovi uplatňoval aj nároky, na ktoré nemá právo. Zmluva ďalej neobsahuje zákonnú náležitosť, a to výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradenie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splácania. Zmluva neobsahuje rozčlenenie splátok úveru tak, aby bolo zrejmé aká čiastka z celkovej výšky splátky predstavuje istinu, úrok a iné poplatky, pretože nie je postačujúce uviesť len celkovú výšku splátky. Priamo v zmluve nie je uvedená ročná percentuálna miera nákladov, ale len údaj o priemernej výške RPMN platnej ku dňu uzavretia zmluvy. V obchodných podmienkach je v čl. 1. uvedené, že RPMN činí pri splatnosti úveru na 13 mesiacov 45,6 % a je fixná a nebude menená. Je zrejmé, že táto formulácia sa týka viacerých zmlúv so zhodným obsahovým prvkom. Takáto formulácia zmluvy v obchodných podmienkach nie je dostatočne prehľadná tak, aby si spotrebiteľ uvedomil, aké náklady sú východiskovo požadované práve pri konkrétnej zmluve, jej riadne uvedenie je významný faktorom orientácie spotrebiteľa v poskytovanom úvere.

Vzhľadom na uvedené súd považoval poskytnutý úver v zmysle § 11 odst. 1 písm. a/ a b/ zákona č. 129/2010 Z.z. za bezúročný a bez poplatkov. Pokiaľ uplatňoval navrhovateľ zmluvnú pokutu vo výške 138,6 eur súd mu túto pokutu nepriznal, pretože je neprimeraná v zmysle § 53 ods. 4 písm.k Občianskeho zákonníka a podľa ods. 5 tohoto ustanovenia neplatná a nie je možná ani jej moderácia. Súd vzhľadom na spotrebiteľský charakter zmluvy o úvere skúmal ako predbežnú otázku platnosť dojednania o povinnosti odporcu zaplatiť zmluvnú pokutu. Je evidentné, že formulár Obchodných podmienok na rube formulára Zmluvy o úvere z 23.8.2012, ktorý v bode 3. upravuje oprávnenie veriteľa požadovať od dlžníka zmluvnú pokutu za omeškanie vo výške 3,3 % z istiny úveru pri úvere poskytnutom na 13 mesiacov, a to za každý začatý mesiac omeškania až do zaplatenia celkovej dlžnej istiny, pričom zmluvná pokuta je splatná v okamihu, keď sa dlžník dostal do omeškania a upravuje povinnosť dlžníka uhradiť paušálnu náhradu nákladov vynaložených veriteľom v súvislosti s vymáhaním dlžnej čiastky vo výške 20 % z poskytnutého úveru, najmenej však 67 eur, bol navrhovateľom pripravený vopred. Navrhovateľ individuálnosť dohody o zmluvnej pokute a paušálnej náhrade nákladov a ich výškach vo formulárovom tlačive nepreukázal. S poukazom na § 53 odst. 3 Občianskeho zákonníka v platnom znení, je aj v tejto spotrebiteľskej veci daná zákonná domnienka, že zmluvné dojednania dohodnuté medzi navrhovateľom ako dodávateľom a odporcom ak spotrebiteľom sa nepovažujú za

individuálne dojednané, pokiaľ dodávateľ nepreukáže opak. Navrhovateľ v danom prípade nepreukázal, že odporca existenciu dohody zmluvných strán spolu s ním osobitne vyjednával. Odporca nemal možnosť ovplyvniť vopred pripravený text na predtlačí štandardného formuláru žalobcu s vopred určenými podrobnými podmienkami a nemožnosťou ich zmeny odporcom, čo nepochybne spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Vzhľadom na uvedené súd zmluvné dojednanie o zmluvnej pokute a paušálnej náhrade nákladov považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 53 odst. 4 písm. k/ Občianskeho zákonníka, pričom podľa § 53 odst. 5 Občianskeho zákonníka je ako celok neplatná. Je vylúčené prípadné moderovanie zmluvnej pokuty, pretože moderovanie prichádza do úvahy pri platne dojednanej zmluvnej pokute. Pokiaľ ide o výšku takto dojednanej zmluvnej pokuty, je zrejmé, že navrhovateľ by mal právo mesačne uplatňovať zmluvnú pokutu vo výške 23,10 eur až do úplného zaplatenia, pričom táto suma je neprimeraná k výške poskytnutého úveru, počtu splátok a nevyjadruje napríklad to, ktorou splátkou sa dostáva spotrebiteľ do omeškania, nezohľadňuje počet omeškaných splátok, výšku omeškania a podobne.

Vzhľadom na uvedené súd návrh v časti zmluvnej pokuty zamietol ako nedôvodný.

Pre úplnosť súd udáva, že súdy vo viacerých veciach prejednávajúcich obdobné návrhy navrhovateľa vyslovili vo výrokovej časti rozsudku neprijateľné zmluvné podmienky. Súd odkazuje napríklad na rozsudok OS Dunajská Streda sp. zn. 5C 296/2014 z 7.10. 2014, rozsudok OS Žilina č. 6C 244/2014 z 19.9. 2014, v ktorých bola určená zmluvná podmienka o zmluvnej pokute a paušálnej náhrade nákladov za neprijateľnú. I rozsudkom OS Trnava sp. zn. 27C 114/2014 z 29.9. 2014 súd vyhlásil zmluvnú podmienku uvedenú v bode I. zmluvy týkajúcu sa zmluvného úroku a odmeny za úver za neprijateľnú.

Pokiaľ bol odporcovi poskytnutý úver vo výške 700,- eur a uhradil sumu 137,65 eur, zostáva jeho povinnosťou zaplatiť navrhovateľovi rozdiel, t.j. sumu 542,35 eur a v tejto časti súd návrhu vyhovel. Vo zvyšnej časti súd na základe horeuvedených dôvodov návrh zamietol.

Súd priznal z prisúdenej istiny navrhovateľovi úrok z omeškania ako bol uplatnený vo výške 8,75 % odo dňa nasledujúceho po splatnosti úveru, t.j. 3.4.2013, pretože bol v súlade s § 517 odst. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Zb. v platnom znení, podľa ktorých výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky 2) platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania 12.8.2013 bola 0,75%.

O náhrade trov konania bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 2 O.s.p.. V konaní bol prevažne úspešný navrhovateľ vzhľadom na pomer uplatnenej pohľadávky a prisúdeného plnenia. Úspech predstavoval 65,47 %, neúspech 34,53 %, čistý úspech 30,94 %. Z uplatnených trov konania, právneho zastúpenia 143,62 eur, v tomto rozsahu patrí právnomu zástupcovi navrhovateľa náhrada trov konania, ktoré mu vznikli zaplatením súdneho poplatku z návrhu 66,- eur, t.j. patrí mu náhrada v sume 20,42 eur. Právnomu zástupcovi navrhovateľa by prináležala náhrada trov právneho zastúpenia za dva úkony právnej pomoci á 51,45 eur, t.j. za prevzatie vecí a zastúpenia, podanie návrhu na súd, + 2x RP á 8,39 eur, spolu s DPH trovy vo výške 143,62 eur. Z tejto sumy patrí pomerná náhrada vo výške 44,44 eur. Spolu sú priznané trovy 64,86 eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie na Okresnom súde Prievidza do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.